

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w punkcie 2 postanowienia z dnia 16 września 2015 roku, w sprawie z powództwa A. S. przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. o odszkodowanie, Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, przyznał i postanowił wypłacić ze Skarbu Państwa Kasy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi na rzecz radcy prawnego M. J. kwotę 73,80 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W uzasadnieniu Sąd I instancji podniósł, iż podstawę orzeczenia o kosztach pełnomocnika z urzędu stanowił § 15, 16, § 11 ust. 1 pkt 1, § 2 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

Sąd Rejonowy uznał, iż przy ustaleniu minimalnej stawki wynagrodzenia miał na uwadze uchwałę Sądu Najwyższego (7 sędziów – zasada prawna) z dnia 24 lutego 2011 r. , I PZP 6/10, OSNP 2011/21-22/268, zgodnie z którą podstawę zasądzenia przez sąd opłaty za czynności adwokata, z tytułu zastępstwa prawnego w sprawie ze stosunku pracy o odszkodowanie, o którym mowa w art. 56 § 1 w związku z art. 58 k.p., stanowi stawka minimalna określona w § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Sąd zważył, iż powódce co do zasady przysługiwało roszczenie o przywrócenie do pracy, wobec określenia trwania umowy na czas określony do 31 grudnia 2015 r.

Jednocześnie w ocenie Sądu brak było podstaw do naliczania wynagrodzenia od roszczeń, które zostały cofnięte, z uwagi na to, że na żadnym etapie postępowania nie były sprecyzowane kwotowo.

Zażalenie od powyższego postanowienia wniósł pełnomocnik z urzędu powódki.

W uzasadnieniu swego stanowiska skarżący podniósł, iż w przedmiotowej sprawie Sąd umarzając postępowanie, na skutek zawarcia przez strony ugody dotyczącej niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas określony, orzekł o kosztach zastępstwa procesowego pełnomocnika z urzędu w oparciu o stawkę wynikająca z § 11 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia, który dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy istnieje możliwość dochodzenia roszczeń z umowy o pracę alternatywnie tj. przy umowie o pracę na czas nieokreślony. Wobec tego zastosował stawkę nieprawidłową, gdyż orzekając w przedmiocie odszkodowania z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę zawartej na czas określony, winien o kosztach zastępstwa procesowego orzec zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia o kosztach zastępstwa procesowego poprzez przyznanie kosztów w wysokości 1080 zł na podstawie z § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia oraz przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych, wskazując, iż koszty nie zostały zapłacone w całości ani w części.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 98 § 1 k.p.c. stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.).

Stawki minimalne należne tytułem zastępstwa prawnego przez radcę prawnego określa szczegółowo rozporządzenie z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490).

W myśl § 11 ust. 1 stawki minimalne wynoszą za prowadzenie spraw z zakresu prawa pracy o:

- 1) nawiązanie umowy o pracę, uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, przywrócenie do pracy lub ustalenie sposobu ustania stosunku pracy – 60 zł;
- 2) wynagrodzenie za pracę lub odszkodowanie inne niż wymienione w pkt 4 – 75% stawki obliczonej na podstawie § 6 od wartości wynagrodzenia lub odszkodowania będącego przedmiotem sprawy.

Istotnie w powołanej w zażaleniu uchwale z dnia 24 lipca 2009 r., I PZP 3/09 - OSNP 2010/7-8//83 Sąd Najwyższy przyjął możliwość zasądzenia w sprawie o odszkodowanie, w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę zawartej na czas określony, z naruszeniem przepisów o wypowiedzeniu takiej umowy, opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego według przepisu § 11 ust. 1 pkt 2 powołanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

Poglądu powyższego nie podzielił jednakże Sąd Najwyższy w składzie powiększonym (7 sędziów), stwierdzając w uchwale z dnia 22 lutego 2011 r., I PZP 6/10 - OSNP 2011/21-22/268, której nadano moc zasady prawnej, że podstawę zasądzenia przez sąd opłaty za czynności adwokata (analogicznie radcy prawnego) z tytułu zastępstwa prawnego w sprawie ze stosunku pracy o odszkodowanie, o którym mowa w art. 56 § 1 w związku z art. 58 KP, stanowi stawka minimalna określona w § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (odpowiednio w § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.9.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Sąd Najwyższy wyjaśnił, że stawka minimalna opłat za czynności adwokata lub radcy prawnego powinna być taka sama zarówno w sprawie o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne (o przywrócenie do pracy), jak i w sprawie o odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę albo z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia. W każdej z tych spraw rodzaj i stopień zawiłości sprawy oraz wymagany i niezbędny nakład pracy pełnomocnika jest taki sam, niezależnie od wybranego przez pracownika lub uwzględnionego przez sąd pracy z urzędu alternatywnego roszczenia (podobnie postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw P. dnia 26 kwietnia 2012 r. III PZ 3/12).

Podsumowując, Sąd Okręgowy podziela stanowisko, że odszkodowanie, o którym mowa w art. 56 k.p. w związku z art. 58 k.p., jest roszczeniem alternatywnym wobec roszczenia o przywrócenie do pracy, którego uwzględnienie wiąże się z możliwością zasądzenia zwrotu kosztów zastępstwa jedynie w kwocie 60 zł na podstawie § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia. Niepożądaną jest natomiast sytuacja w której strona, dysponująca alternatywnymi roszczeniami, w zależności od wyboru może liczyć na zwrot kosztów postępowania w różnej wysokości. Właśnie alternatywność roszczeń o przywrócenie do pracy i odszkodowania doprowadziła Sąd Najwyższy do przekonania o konieczności stosowania w obu tych rodzajach spraw stawki minimalnej wskazanej w § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy powódka wystąpiła z żądaniem zasądzenia odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę zawartej na czas określony bez wypowiedzenia w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p.

Natomiast zgodnie z art. 59 k.p. w razie rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę, zawartej na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy, z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę bez wypowiedzenia, pracownikowi przysługuje wyłącznie odszkodowanie, jeżeli upłynął już termin, do którego umowa miała trwać, lub gdy przywrócenie do pracy byłoby niewskazane ze względu na krótki okres, jaki pozostał do upływu tego terminu. Odszkodowanie przysługuje w wysokości określonej w art. 58.

Przepis art. 59 kp przewiduje zatem dla pracownika alternatywne roszczenia w razie rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas określony z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę bez wypowiedzenia, tj. roszczenie o przywrócenie do pracy i roszczenie o odszkodowanie. Przy czym w przypadku wadliwego rozwiązania przez pracodawcę terminowej umowy o pracę w trybie natychmiastowym, możliwość wyboru alternatywnego roszczenia zostaje wyłączona, gdy w chwili orzekania przez sąd w przedmiocie złożonego przez pracownika powództwa upłynął już termin, do którego umowa miała trwać lub gdy przywrócenie do pracy byłoby niewskazane ze względu na krótki okres, jaki pozostał do upływu tego terminu. W takiej sytuacji pracownikowi przysługuje wyłącznie odszkodowanie, w wysokości wynagrodzenia za czas, do którego umowa miała trwać, nie więcej jednak niż za 3 miesiące (art. 58 zd. 2 w zw. z art. 59 KP).

W świetle wskazanych okoliczności, biorąc pod uwagę fakt, iż na obecnym etapie postępowania, nadal nie upłynął termin, do którego miała trwać umowa zawarta przez strony tj. 31 grudnia 2015 roku, przyjąć należało, iż powódce oprócz odszkodowania przysługiwało także roszczenie o przywrócenie do pracy.

Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, iż żądanie odszkodowania stanowiło roszczenie alternatywne w stosunku do żądania przywrócenia do pracy, a tym samym wysokość stawki minimalnej zasądzonej tytułem zastępstwa radcowskiego należało określić na podstawie w § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490).

Z tych też względów, wbrew sugestiom skarżącego, brak było podstaw do zwiększenia należnie przyznanych powódce przez Sąd Rejonowy kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 73,80 zł (60 zł +VAT) i zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kwoty 1.080 zł z tego tytułu.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 w zw. art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie strony powodowej, jako bezzasadne.

Przewodnicząca: Sędziowie: